

اورنبورغ
و باشقه شهرلرگه
بلا تفریق
سنه لك بهاسی ۴ صوم تین
یارم سنه لگی ۲
اوج آیلمی ۱ ۲۰
یر آیلمی ۵۰
چیت مملکتلرگه
سنه لك بهاسی ۶ صوم
یارم سنه لگی ۳
اورنبورغ ژورنال
« دین و معیشت »
تیلیفون نومر ۲۸۶
بره ملاب ۱۲ تین

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع
وبیع وصلوات ومساجد يذكر فيها اسم الله
كثيرا ولينصرون الله من ينصره ان الله لقوى عزيز

دین و معیشت

زمان تاعسیسی ۳۱ دیکابر ۱۹۰۶ سنه سننده

دوامی ۶ نچی سنه

هفته ده بر دفعه یلغه ایلی نسخه نشر اولنور، دینی
علمی و سیاسی ژورنال در.

یبارلنگان یازولرنی
اوزگارتورگه اداره
اختیارلیدر. باصلمغان
یازولر کیر و قایتارلماز.
م رقه سن خطلر قبول
ایدلماز آدرس آلاشتروغ
۲۱ تین آلنور.
آدریسنی آچق
یازولری اوتنله
آدرسز مقاله لر
درج ایدلماز
بره ملاب ۱۲ تین

اورنبورغ و باشقه یرده اولان شا کردلرگه بلا تفریق یلغه ۳ صوم یارطی یلغه ۱ صوم ۵۰ تین.

فهرست

مسئله.
یاشن صوقغان کشی نك حكمی.
عربی خطبه حقنده.
مشایعه.
لاحقه.
الله عدالتی نام رساله حقنده.
واقعی بیان ضمننده تشکر.
تاعسیفی...
فیله تون.
تورلی خبرلر.
خارجی خبرلر.
اورنبورغ خبرلری.

شکیف

t.me/schifeleribiz
u.u8686@gmail.com

فلسفه عبادتکده ردیه

بو اثر محترم محمد صادق حضرت عثمانی نك صوفا
وقت لر ده غنه یازغان اثری اوله رق غایت حکمی
و علمی نادره المثل بر رساله در.
زمانه زده فلسفه بیاعلری و حکمت بقالاری چوق
اولدقندن شونلره قارشو تور مق ایچون هر بر اهل
دیانت که بو کتابدک بر نسخه سننی بولندر مق ضرور در.
رساله دین و معیشت اداره سننده ۱۵ تیندن پوچته
ایلان ۱۷ تیندن ساتلدر پوچته مارقه سی هم مقبولدر.

1

اینصار اویازی لاطیشوفقهده امام قطب الاسلام
حیبوللین امضاسیله سؤالدر.

انچی سؤال، پینزه گویر ناسنده اینصار اویزنده
اینصار قریبک اولان مسلمان قریه لر نده، جمعه نمازی
اوقلابینچه قالا یاخود اوقلسهده، جواز صلوة جمعه
بولور لفقنه بولا. امام برله دورت، یاخود بش کشی
بولا. حالبوکه بو قریه لر نك، بعضی دورت، بش
محللی. بو محل لر نك اهالی اری ایسه، اول کونده،
اینصار بازار نده قالالر. عذر لری هر قایوسینک کسب
ایتو ساتو آلو بوله. بو شرعا عذر بولامی؟ وشول
مسلمانلر نك، اوستلر ندين جمعه ساقطمی؟

2 انچی سؤال ادا جمعه نك شرطی تابلماسه، شول
کونك، اویله نمازینی، جماعت برله اوقورغهمی؟
یاخود یالغز، یالغز، اوقورغهمی؟

3 انچی سؤال بر آدم کلما لفظی برله یمین ایتسه،
مثلا ایتسه «فلان مدرسه گه کریم» یاخود فلان کتابدن
اوقومام، اگرده شرط قیلنمش وعده گه خلافتق
قیلسام کل آلاچق خاتونلرم طلاق بولسون» دیسه،
والحال شرط قیلنمش وعدهده تور ماینچه خلافتق یاسا
سه، مدرسه گه کرسه، و کتابدن اوقوسه اول کشینک
کریک حاضر آغان خاتونلری، کریک آلاچق خاتونلرینه
طلاق واقع اولهمی؟

4 انچی سؤال ائر طلاق واقع اولسه اوشبو ایر
ایله خاتوندن حاصل اولمش بالالرنک نسیبلری اوشبو
ایردن ثابت بولهمی؟ یوقسه نسیبیز بوله لرمی؟

5 انچی سؤال اوشبو طریقه کلها تزوجت ایله یمین
ایدوبده حانت بولغان کشیلر گه یهینارندن حانت

بولمی قورتیلور چاره لری وارمی؟

6 انچی سؤال بو طریقه یمین ایدوچیلر گه اوز
منهمنده قورتیلور چاره لری بولمغانده 2 انچی منده بکه
چیغو جائزمی؟

7 انچی سؤال تحلیل مسئله سنده زوج ثانی نك خلوة
صحیحه سی کافی می؟ یوقسه قریبان لازمی؟

8 انچی سؤال خلوة صحیحه بولوبده قریبان بولمغانک
خاتوننک زوج ثانی نی طاشلاب آکا باشقه ایکنچی ایر
گه باروی نکاح لانوی جائزمی؟

9 انچی سؤال تحلیل قصدیله آغان خاتوننی زوج
ثانی نك اولگی ایرینه یاخود باشقه بر کیمسه گه
نکاح لانودن منع قیلورغه حتی بارمی؟ یاخود بو خاتون
نك اولگی ایرینه یاخود بشقه کیمسه گه نکاح لانوی
ایچون زوج ثانی نك طلاق قیلوی لازمی؟

10 انچی سؤال زوج ثانیدن ایرلغان خاتونغه
ایرلغاچک اولگی ایرینه یاخود باشقه کشیکه نکاح لانو
جایزمی؟ یوقسه زوج ثانیدن عده صاقلو لازمی؟

11 انچی سؤال بالقنی کریک مسلم و کریک غیر مسلم
توتقان بولسون ذبحن بشقه آشاو نیچون جایز؟

12 انچی سؤال دورت یاخود بیش ودخی آرتق
محللی قریه لر نك هر محل مسجدی جامع بوله توروب
عید نمازلرینی بتین قریه خلقی بریر گه جینالوب، بر
مسجدده گنه اوقو افضامی؟ یاخود هر محل خلقی اوز
محل مسجدنده اوقیسهده ثوابده بر ابرمی؟

اداره - بو سؤالدر 4 انچی سؤال دن باشلاب مبهم
یازیلقلر ندين اوز آکلاغانمز چه یازوب تغییر ایتدک.
انچی سؤال نك جوابی جمعه وقتی کرودن اول جمعه

اوقيله تورغان اولدن ايكنچى يرگه سودا وكسب
ايچون كينكان كشيلىر نك كيتولارى عنردن سانالدر.
اول كشيلىر دن جمعه نمازى ساقط بولدر. (واعلم ان
اسباب التخفيف في العبادات وغيرها سبعة الاول
السفر وهو نوعان. منه ما يختص بالطويل وهو ثلاثة
ايام ولياليها، وهو القصر والفطر والمسح اكثر من
يوم وليلة وسقوط الاضحية على ما في غاية البيان.
والثاني مالا يختص به. والمراد به مطلق الخروج عن
المصر وهو ترك الجمعة والعيدين والجماعة والتفيل
على الدابة وجواز التيمم واستحباب القرعة بين نسائه)
الاشباه والنظائر في القاعدة الرابعة المشقة تجلب
التيسير.

يعنى عبادة وغيرده الله تعالى طرفندن احسان
ايدلمش يكتلك نك سبيلارى يديدر. اولگيسى سفر در
كه بو ايكي نوعدر. برسى اوزون سفر در كه اوچ
كيچه وكوندزلك ير در. آگا مترتب بولغان تخفيف
ايسه خايه البيان ايتوينه كوره: نمازنى قيسقارتو،
روزهنى آچو، بر كيچه وكوندز دن آرتق مسح قيلو،
قربان ساقط بولودن عبارتدر. ايكنچسى قسقه
سفر در كه مطلق جمعه اوقيله تورغان ير دن چغدر.
آگا مترتب بولغان تخفيف لر ايسه: جمعه نمازى
ايكى عبد نمازى، جماعة نمازنى ترك قيلو، حيوان
اوستونك نفل نمازى قيلو، تيمم درستلىكى: خاتونلرى
آراسنده شباعه صائونك مستحب بولوى ديمكدر.

اوشبو عباره كه كوره جمعه وقتندن اول جمعه
اوقيله تورغان ير دن چيغو اسباب تخفيف دن بوله
بناء عليه اول كشي جمعه نمازنى هم ايكى عبد نمازى
يى هم جماعت نمازنى ترك قيلمسه معذور بولغان
بولدر.

۶ نچى سؤالنك جوابى جمعه اوقيله تورغان يرده
بر مانع سببلى جمعه اوقلماسه، شول كونك اويله
نمازنى شول يرده جماعت بولوب اوقو مكر وهدر.
(وكره جماعت الظهر لاهل المصر اذا لم يجمعوا لمانع)
هنديه ج ۱ صحيحه ۱۴۹ يعنى جمعه اوقيله تورغان يرده

بر مانع سببلى جمعه نمازى اوقلماسه شول ير نك خلقى
اويله نمازنى جماعت بولوب اوقولارى مكر وه ديمكدر.
۳ نچى سؤالنك جوابى امام اعظم فاشنده اول
كشيلىك آغان و آلاچق خاتونلرينه، آلو ايله طلاق
وانع بولدر. (واذا اضافى الطلاق الى النكاح وقع
بعقب النكاح مثل ان يقول لامرأة ان تزوجتك فانت
طالق او كل امرأة اتزوجها فهي طالق) هدايه باب
الايهان فى الطلاق) يعنى برار طلاقنى نكاحه اضافه
قياسه مثلا بر خاتونغه «سنى تزوج قيلماسم طلاقسن»
ديسه با كه من تزوج قيلغان هر خاتون طلاقدر ديسه
نكاح بعدنده هر قايسى طلاق بوله ديمكدر.

۴ نچى سؤالنك جوابى نكاحسن اير وخاتون دن
حاصل بولغان بالالر البته نسبسن بولورغه تيوشلى
قواعد فقهيه هم شونى مقتضيهدر، بو مسئله كه علماء
مكرامنك نظر دقتلرينى جلب ايتهمز.

۵ نچى سؤالنك جوابى فضولينك نكاحيله حانث بولو
دن قورتيلوب بولدر. (اذا قال كل امرأة اتزوجها
فهي طالق فزوجه فضولى واجاز بالفعل بان ساق المهر
ونحوه لا تطلق) هنديه ج ۱ صحيحه ۴۱۹. يعنى هر
آغان خاتونم طلاق بولسون ديگان كشيلى بر فضولى
تزوج قيلدرسه يمين ايدوچى مهر يبارو برله اجازة
برسه شول خاتونى طلاق بولمى ديمكدر.

۶ نچى سؤالنك جوابى بو طريقه يمين ايدوچيلر
كه حنثدن قورتيلو ايچون اوز مذهبيزده چاره لر
وارددر. بناء عليه ايكنچى مذهبكه كوچونك لزومى
يوق هم تيوشلى توگلددر. بوندابن يمين ايدوچيلر حنث
دن قورتيلو ايچون بر عدل بولغان عالمدن فتواغنه
صورارغه تيوشليدر. اول عالم ايسه (كلما) ايله يمين
نك بطلانى ايله فتوا ويرورده ئليگى كشى شول
عالمنك فتوا سيله عمل قيلوب خاتوننى اورندد،
توتار هم بالار نك بلا شبهه نسبى ده ثابت اولور.
(لو استفتى فقيها عد لا فافتاه ببطلان اليمين حل له
العمل بفتواه وامساكها) ردالمختار ج ۲ صحيحه ۵۰۹
يعنى بو طريقه يمين ايدوچى عدل بولغان بر فقيه

دن فتوا صور اسهده مذکور فقيه يمينك بطلاني برله فتوا ويرسه شونك فتواسيله عمل قيلوب خاتوننى اوزنده توتو حلال بوله ديمكدر.

٧ نچى سؤالنك جوابى: قربان لازمدر. قربانك لزومى حديث مشهور ايله ثابتدر. (ولزوم الوطء ثبت بحديث مشهور يجوز به الزيادة على الكتاب وهو حديث العسيلة) ردالمحتار يعنى تحليلده قربانك لازم بولوى حديث مشهور اولان الا حتى يدوق عسيلتها كما ذاق الاول) حديثه ثابتدر. حديث مشهور ايله كتابقهده زياده جائز ديمكدر.

٨ نچى سؤالنك جوابى: ايرده عنه بولمغانده خاتون ايرنى طاشلاب كيته آلميدر. عنه بولمغاندهه بر يل سز هم قاضىك فزاسندن باشقه اوز باشنه ايرينى طاشلاب كيته آلميدر. عبارة هر فقه كتابينك باب العينين نده در.

٩ نچى سؤالنك جوابى اوز خاتونى بولغاچ كامل حتى وارددر. هم زوج ثانىك: طلاق قيلوى لازمدر. زوج ثانى طلاق قيلمغانده اول خاتون آنك زوجه مشروعهسى بولادر. بناء عليه آنى اوزى اولگانچى طلاق قياماسهده زوج ثانى اختيارلى بوله در.

١٠ نچى سؤالنك جوابى: زوج ثانيدين عدة صافلاو لازمدر. (لاينكح مطلقه بهايى بالثلاث لو حرة وثنتين لو امة حتى يطاها غيره ولو مراهقا بنكاح نافذ وتمضى عدته اى الثانى) درالمختار ملخصاج ٢ صحيفه ٥٥١ يعنى حرة بولمغانده اوچ طلاق برلن. امة بولمغانده ايكى طلاق بران طلاق قيلنمان خاتون، ايكنچى بر اير نكاح برلن قربان فيلمى توروب هم شول ايرنك عدتى اوتنى توروب اولكى ايرينه نكاحلانه آلماس ديمكدر.

بوعبارة نى ٧ نچى سؤالنك، ٩ نچى سؤالنك هم ١٠ نچى سؤالنك جوازينه استشهاد قيلورغه ياريدر.

١١ نچى سؤالنك جوابى: بالقنك ذبحسز درستلمكى (احلت لنا ميتتان السمك والجراد ودهان الكبد والطحال) حديثى ايله ثابتدر. (وحل الجراد وانواع

السمك بلا ذكاة لحديث احلت لنا ميتتان السمك والجراد ودهان الكبد والطحال) درالمختار ج ٥ صحيفه ٢٠٢ درهامش. يعنى چكرتكه هم بالسق ذبحسز حلالدر «بزكه ايكى ميته: اولسكان بالق ايله، اولسكان چكرتكه حلال بولدى» ديكان حديث ايچون ديمكدر. ١٢ نچى سؤالنك جوابى: عيد نمازنى اوقو ايچون (جبانه) گه چغو سنتدر. (والخروج اليها اى الجبانة لصلوة العيد سنة وان وسعهم المسجد) يعنى مسجد، محله خلقنى صغدر رلق زور بولاسهده عيد نمازنى اوقو ايچون (صحراده نماز ايچون حاضرانگان ير) گه چغو سنت ديمكدر. اما صحراره چقى بتون قريه خلقىك بر مسجدكه جينالوارىك افضليتنه بلكه تيوشلى لسكنهده دليل كور نميدر. هر محله اوز مسجد نده اوقيسهده بتون محله بر مسجدكه جينالوب اوقيسه ده جبانه گه چغو سنتى ادا اينامگان بوله در.

ياشن صوقغان كشينك حكى حقنده

٢٩ نچى نومرده حمزه محمود افندى طرفندن اولان سؤاله ادارهنك جوابنه اشتراك ايدهمز، همك بك توغرى وحقلى تابامز فقط ياشن صوقغان كشى نى مطلق حريقغهده كرتنه سيمز كيلمى همده دعوى مزى أدله ايله تأييد ايدهمز ١ نچى دليل سورة الرعدنك ١٣ نچى آيتنك اولان الله تعالى حضر تارينك كلامى استعيد بالله (ويرسل الصواعق فيصيب بهامن يشأ وهم يجادلون فى الله وهو شديد المحال) زيرا مفسرين عظام مذکور آية كريمةنك سبب نزولنك الله عزوجل حقنده حصومت ايسدن بر كافر حقنده ديمشدر ٢ نچى حديث شريفده مروى اولان افنديهمز صلى الله عليه وسلم نك رعد شديد طاوشن اشتهكان وقتدهغى دعاسى (اللهم لاتقلنا بغضبك ولا نهلكنا بعنا بك وعافنا قبل ذلك) (٣ نچى تفسير جامع البيان ده نقل

ایدن ابن ابی زکریا حضرت تلمیذینک سوزی اول
 دیمش بر من رعد طاوشن ایشته کانه سبحان الله
 و بجهت دیسه اول کهمسه یه صاعقه اصابت ایلمز دیمش
 ۴ نچی تفسیر جملده منقول اولان محمد بن علی
 الباقی حضرت تلمیذینک سوزی: اول دیمش «الصاعقه تصیب
 المسلم و غیر المسلم و لاتصیب الناکر» زیرا آیه
 مذکورهنک سبب نزولی خاص بولسه ده حکمی عام
 بولوب یاشن صوقغان کشی ده خصم فی الله گه اوخشاب
 حلقغه قارشی بولغان کشی بولمایمی؟ همده مغضوب
 علیه و معذب بولوب اولگان بولمایمی نچوک شهید
 بولور ایکان زیرا شهید کشی مسعود بولوب
 اولگان دگلمی همده شوندا ی قورقنچلی و قتلرده ده
 الله تعالی نی یاد ایدودن غافل اولغان کشی دگلمی
 تحریر بابنه باشلاب شروع اولدقندن نقصاناتمز
 ایله اعتراف ایلمز. جبرن ایسه اداره طرفندن
 همده علماء کرام طرفندن رجاء ایلمز.

طوبل اویازی و اغایسکی و واصل کوبک قریه سنه امام محمد
 شریف بن عبیدالله.

اداره- بودلیل مطلوبنی بیروب یتیماسه لرده،
 یازوچینک ثمره اجتهادو غیرتی ضایع اولمسون ایچون
 درج ایدلدی.

عربی خطبه‌لر حقنده

آقشهر علماسندن خرپوتی زاده الحاج مصطفی
 جنابلری «ردو اثبات» نام (!) رساله‌سی ننگ ۱۸۳۰ نچی صحیفه

(۱) اشبور و اثبات نام تاعلیفی لطیف اشبوسنه گنه طبع ایدلمشدر.
 آلمانیا عالمردن اوئی بوخنه ر نام ذات ننگ. ماده و قوه نام اثرنی
 ترکیه مادیونلردن احدن نیل ایله بهاء توفیق نام ذاتلر لسان ترکیگه
 ترجمه ایدوب نشر ایتیشلر دیمک که ترکیه کبی اسلام عالمده
 نفی صانع که دلالت ایدن اثرلرده بلامنع نشر ایدلور. جنابلری کوزلچه
 و اثبات ایتیشلر اخرنده فارما صونلقنی ده رد ایدایور بردانه
 نیی بولندرمق تیوشدر. اسحاقینک بوسنه بالذات استانبولغباروب
 آلوب قایتیش نفیس و غریب کتابلری جمله سندن اولوب شرق
 کتبخانه سنده ساتلمقده در.

سنده بویله دیبور: بو مقامده بعض اعتراضلر ایراد
 اولدیغی ایشدلور که مادام جمعه و بیرام و حج خطبه
 لری و نطقلردن مقصد حقیقی هفته لک ویللق تعلیمات
 رسمیه و برلمک ایسه ترکلر و آرنالور و کردلر
 و چرکسار و عجملر و بالجملة عربیک غیری اولان
 عناصر مختلفه و السنه سائره اهالیسی لسان عربی
 اوزره ویرلان خطبه‌لر و نطقلردن نه استفاده ایده
 بیلورلر؟ ایدمز لری.

بناعلیه مقصد حقیقی بی ناعمین ایچون هر قومک
 کندی لسانیله ایرادی مشروع اواملی ایدی دینلورسه،
 جواب بوقبیل خلاف عقل و حکمت سؤاللرنک عقلا دن
 صدوری پک مستبعد ایسه ده واردخاطر اولدیغندن
 دفع اشتباه ایچون جوابده دیرزکه بر حکمه تابع
 اولان اقوام و عناصر هر نه قدر مختلف لسانلرله
 تکلم ایدر لرسه اساس اعتباریله جمله‌سی بر لسان
 رسمی یه تبعیت ایتک و اولسانی تحصیل ایتک مجبور
 ریتنده درلر.

مثلا حکومت عثمانیه عناصر مختلفه دن مرکب و بو
 السنه مختلفه ایله تکلم ایدر لرسه ده حکومت نک لسان
 رسمی سی ترکیه اولوب بتون معاملات حکومت او
 لسان رسمی اوزره جریان ایدرک حکومت عناصر
 مختلفه یه تبعیتله مکلف اولمیوب بلکه عناصر مختلفه
 حکومت و حکومتک لسان رسمی سنی او گر نمکله مکلف
 و مجبور درلر.

و کذا دولتار نک هر بررلری آیری آیری بر
 لسان رسمی یه تابع اولدیقلری حالک بینلرنده جریان
 ایدرک معاملات و مخابرات خصوصنده جمله‌سی بر
 لسان رسمی یه تبعیتله مکلف و مجبور درلر که اوده بو
 کون ایچون فرانسز لسانلدر.

بتون هیئت اجتماعیه لری و حکومتلر و عموم دینلر
 بو اساس اوزرینه ایفاء معامله یه مجبور درلر شو
 حانده بو سؤالده منافع و اشتباهده زائل اولور. انتهى.
 البته شایله سببلر که بناعدور صحابه کرام و تابعین
 فحاح عجم و لایتلرنی فتح ایدوب اهالیسی مسلمان اولد

قلرنده اولزلرنى و علاماسنى عربچه اولهرق و عظم و خطبه اولتمق ايله تكليف ايتمش لر. و بويله ايدنده جنابلىرى هيچ بر مقصدلرنى فوت ايتمامش لر و عاضرده عربى خطبه لر ايلانده مقصدلر طاباب اهاليهسى كمال اخلاص ايله دگلاب ذوق حاصل ايتمك ده لر در بوقارغى فلسفه دن خبرى اولمبان. اوزنى صحابه كرام منزلنده كوزان، بعض جاهل نيكاني كبرى لرنك تر كچه خطبه اولتمق لرى اط داغالاغانده بافنده آريغنى اسطانغه قصدمقى كبرى بر شى عذر.

عبدالله المعاضى

II

مذكور تركيه ماديونلر نندن اولان بهاتوفيق نك «وحدة موجود» نام رسالهسى اولوب تر كچه اولهرق طبع ايدامشدر. ماده وقوت ترجمهسى كبرى بونك ده مرئز اسلام اولان استه نبولده منع سز طبع ايدلب نشر ايدلوى شايان تاعسفى در صوتگفى سى شمدى روسيه غدهد جقمش در بانكه فزان تلمه ترجمهده قورلر مدرسهار مزده مك سهار مقدم عالم اتفاقا موجود ديوچى ديمقر اطيس منهب نى رد اوچون اثبات واجب رساله لرى تاليف ايدلب درس ايدلهرك او قتله كلمش در. شمدى ايسه اثبات واجب قلمق وما دييون نى رد قلمق بيگر ك تيوشدر. وحدة موجود ايسه وحدة وجودنك عكسى اولهرق خالقنى مخلو فائده كورمك دن عبارتدر و موجوداتنى بر بونندن آيرلى طرفان ماده ايله قو قو دن عبارة گنه ديمك در اعاذنا الله تعالى من هذا الاعتقاد الباطل.

معاضى

بسم الله الرحمن الرحيم

مشايحه

قالديكه - موسانك بو زندقهاره ذاهب اولماسنده بر اتباع ايدن متبوع و پيشواسى وارميدر عجبا ؟ بوسرالك جوابنك على الاطلاق (نعم) ده دينلهمز «لا» ده دينلهمز چونكه بو زندقهار بر دانه اولميوپ متعدد

در لر. اولگيسى ايسه يعنى دين وضع الهى اولميوپ امر طبيعى و وجدانى اطلق مادهسى ايسه فرق اسلاميه دن هيچ كيمه سهدك بوگنا ذاهب اولديغنى بيلمبورم. چونكه فرق اسلاميه دن هيچ بر فرق (ان الله اصطفى لركم الدين، واليوم اكملت لركم دينكم، فهدى الله الدين آمنوا لها اختلافوا باذنه) كزيمه لرى و آنلرك امثالى آيات كزيمه لر و فقهچه دينك وضع الهى اولماسنده اختلاف ايتمه شدر. بناء عليه موسانك بو مادهده رهبر و مقتدى و پيشواسى تفتيش ديان ايره اشتغال ايدن «هيفيل» هارتمان، «مافس موللر» «ارنست رنان» «تيل» «سهدبك» «كانت» «ايسپنسر» و سائر لرى كبرى فنلكر در كه بونلردن «مافس موللر» ايله «ارنست رنان» اديانك حق و باطل ايله ايكى يه تقسيمنه شدتله معترض در لر. چونكه بونلرك هپسى دگاسه ارده اكثرى نبوت، و (وحى) وانزال، كتبه منكر در لر. دينه نظر لرى آنچق بر فن اولمق جهتنديگنه در.

بناء عليه موسى دينى امر طبيعى و هر دينى محترم و حق ديمكده بونلره پيرواك ايتمشدر. بونلر دپيرو لك ايدن حريفك نه؟ اولديغنى بيلمده كچلك چيكلمز ظن ايدرم. موسى فقط بونكله قالميوپ بو نجاستى آتون ايله فاپلامق ايچون كزيا بو كا دليل ايدسرك بر قج آيات قر آنيه يى تحريفه قالفشمشدر كه بيانى و جوابى صگره كلور 2 نچى 3 نچى 4 نچى 5 نچى كفر يانلرده طبيعى بوگنا تابع لر چونكه امر طبيعى انسان ذم و تشنيع و تكفير اولنمز. و دشمانك طوتاهمز، بوننده موسى خاطر مى ايچون ديدك. يوقسه بر انسان احوال اقتصاديه و اجتماعيه و مدنيه و سياسيه سنده تكفير و تضليل اولنم سده ذم و تشنيع و مؤ آخذ اولنماسنده شبهه بو قدر 6 نچى ماده ايسه يعنى اسانك اعتقاد و اصول دياننده اولان اجتهادنك مصيب اولمق مادهسى ايسه موسانك بوراده پيشوا و مقتدى بهى كندوسينك تصريح ايتديكى اوزره رؤساء معتزله نك الك بر نچى شيطانلر نندن اولان چاعظ ايله كنه

معتزلهدن و على قول روافضدن (ايكيسندن اولماسينه جاي زدر) عبيدالله بن حسن العنبري در. زندقه سون ترويج ايچون به قولى اهل سنت و الجماعت و متصوفيندن هارث محاسبى حضرت تارينه و متصوفينلر ك بيسوك اماملرينه ده اسناد ايدييور. بو اسنادك پالان اولماسه ذره قدر شبهه يوقدر. عنبرى به اسناد ايسه ظاهر آ صحاحدر. فقط عنبرى كيمدر؟ آنى بيلمهلى. عنبرينك كيم اولديغن كچن سمة باز ديغمن مقاله ده بيان ايتمشدك فقط قاريلى او مقاله به رجوعه تسكليف ايتمه يترك بوراسنك تكرار بيان ايتمك كلفتنى بالضرورة الترام ايدييور م.

ابن قتيبة الدينوري - تاويل مختلف الحديث نام معتبر كتابنده دييور كه ، عبيدالله بن الحسن العنبرى «مذاهب فيجه ، وافوالنده هر بر تناقضك فوقنده اولان تناقض ايله متصف اولوب قرآن اختلاف ايله نازل اولهرق اختلافه دلالت ايدر» دييور دى بناء عليه قدر ايله قائل اولمق صحاحدر. زيرا قرآنده آنك اصلى واردر. اجبار ايله قائل اولمقده صحاحدر كه آنكده قرآنده اصلى واردر. و هر كيم بو ايكي قولدن قنقيسيله قائل اولور سنده مصيبدر. زيرا چوق اولور كه بر آية قرآنيه مختلف اولان ايكي وجهه دلالت ايدر. ويكديگرينه ضد اولان ايكي معنائى محتمل اولور، دييور دى. كونلر ك برنده اهل قدر ايله اهل اجبار دن سؤال اولدوقده جوابنده: «بونلر ك هر ايكيسى مصيبدرار. زيرا اوتاكيلر (يعنى اهل قدر) اللهى تنزيه، بيريكيلر (يعنى اهل اجبار) اللهى تعظيم ايدن قومندرار» ديمشدر. اسملر ده ده شو وتيره ارزره اولوب «بر كيمسه زنا ايديجينى مؤمندر. وديگر كيمسه آنى كافر در. و او چنچى بر كيمسه آنى مؤمنده دگل كافر در. دگل فاسقدر. و دور دنچى بر كيمسه آنى مؤمنده دگل كافر در، دگل منافقدر. و بشنچى بر كيمسه آنى مشرك دگلدر كافر در. و آلتنچى بر كيمسه نه آنى هم كافر در هم مشركدر. دير سدار بونلر ك هر برى او قوللر نده اصابت ايتمشدر

لر. زيرا قرآن بو معنا لرك هر برينه دلالت ايتمه ده در». ديمشدر. قرآنك حقنده بويله ديديكى كيمى احاديث مختلفه حقنده ده بويله ديهرك «سفره خاتونلرى آلوب چيقمق خصوصنده. قرعه بك وجوبى، و آنك خلافى، و بعضيسى آزاد اولمش عبدك سعابت، و عدم سعابتى، بر ادمينى قتل ايدن مؤمنك قصاصى و عدم قصاصينك جوازلىرى ايله قائل اولهرق فقيه بونلر ك قنقى بويله اخذ ايدرسه مصيبدر، ديمشدر. بر كيمسه قاتل عمد نارده در. وديگر بر كيمسه خير قاتل نارده دگل جنتده در. وديگر برنده قاتل نارده ده دگل جنتده ده دگل بلكه آنك امرى الله مفوضدر، دير سهار بونلر ك هيسى بو قوللر نده اصابت ايتمش اولور لر. زيرا بونلر ك هيچ برى علم غيبى بيلمىوب هر برى الله بونكله تعبد ايتدى.

(يعنى الله بويله خبر و يردى ديمكى اراده ايدييور) ديمشدر. وكذلك على كرم الله وجهه بك طلحه و زبير ايله اولان قتالى و طلحه زبير ك على به اولان قتال لرى هيسى اللهك طلعتيدر، دييور دى. ايشته بو قوللر بيننده اولان تناقض و خليل هر كسه ظاهر واشكار در. مشار اليه اهل كلام و قياس و نظردن ايدى اه كلام ابن قتيبه.

جاحظه - كلنچه كنه ابن قتيبه آنك حقنده بويله دييور ديور «بو ذات متقدميك عيبلرينى سويليهرك آناره ايراث عار ايديجى. و متكلمينك آخرى و آنلر ك حجت ايله استيثار و انفرادده اك احسنلرى . . . بر شينى و آنك نقيضى اثبات ، و سياهارك بياضلر اوزرينه فضل و رحمانلريله احتجاج ايتمك اقتدارينى حائز ايدى.

تارة عثمانيلر طرفندن رافضيلر عليهينه ، و تارة بالعكس زيديلر جهنندن عثمانيلر و اهل سنت عليهينه احتجاج ايدردى. بر دفعه على رضه ي تقديم. وديگر دفعه آنى تاخير ايدردى. قال رسول الله صلعم، ديدكدن صكره ، قال الجمار ، و قال اسمعيل ابن غزوان كذا و كذا ديه ، بر طاغم فواحش نقل ايدردى. حالبوكه

رسول الله صلعم بو ايكي ذات ايله بر ور قده و بر
ايكي سطر صگره ذكر اولنمق دگل بر كتابده ذكر
اولنمقدنده اجلان اولنور. نصار الرک مسلمانلر
عليهينه اولان حجتلريني ذكر ايدهرک بر کتاب ياپار،
آنلرک ردينه کلدکده مساهله ايلردى .

گويا بويله ياپماسيله نصار الرى آنلرک بيلمکلري
وعقللري اير مديكى حجه تنبيه و اقامة حجت ايتدير مک،
و نصار ايبى رد ايتمکلن عاجز مسلمانلري شککه
دوشور مک ايتسيور. شراب خور وکنجلري استعماله
ايتمک ايچون کتابلرنده کولسکو و غيبت شيلر ذکر
ايدسيور. وحديث شريف ايله اهل علمه خفى اولميان
استهز الر ايله استهزا ايدسيور. و او جاحظ بونگلله
برابر بو امتک اک زياده يالانچيسى، و اک زياده
يالان حديثلر وضع ايديجيدر.

ايشته متقدمينلرک احوالننى اک زياده الف با
کبرى بيلمهسى موسويلر چهده مسلم اولان ابن قتبيهنک
موسانک بيوک اماملر ديه عرشه قدر چيقارديغى
عنبرى ايله جاحظک حقتنده اولان سوزلري. بونلرک
اوصافى ايله موسى اوصافى بيننده اولان مناسبت
وخذوا النعل بالنعل اولان مطابقت ملاحظه اولنورسه
بو قدر بيک بلکه ميليونلر چه کبراء دين و علماء امة
محمد دن موسى نيچون برنده بگنميوبده يالکنز
بونلري بيکنهسى و بونلرک مذهب باطللرينه موافقت
ايتمهسى و يالکنز بونلري بيوک اماملر عنوانى ايله
ذکر ايدرب حقيقه نفس الامر و واقعه بيگلر چه
و ميليونلر چه بيوک اماملري سسب و شتم و طعن
ودشنام ايتمه سينک سرى و نکتهسى کندى کندينه کونش
کبى ميدانه چيقار. (وان لله ملائكة يسوق الال ال
اهل) حديث شريفينک صدى ظاهر اولور. و طبع
و وجدانينک نصل بر طبع و پيس وجدان اولديغى
و بو زندقه لري قوصادن مرام نه اولديغى ايکى
کره ايکيک دورت اولديغى کبى آگلاشيلور. بونک
ماوراسنده آنى توصيف و تعريف و آنک زندقه لرينى
رد ايله اوغراشمق بيهود سايلور. چونکه (کل جنس

يميل الى جنسه * والتجانس علة للانضمام) قاعدة
مقررہ مسلمهدندر لر. فى الحقيقت خيران امة محمد دن
بيگلر چه کبراء دين و رهنماى راه يقين علماء کرامى
بو قدر تشنييع و ذم و تقبيح ايدهرک شو ايکى دانه
بد مذهب تابع اولمايه پک بيوک عقلسن لاق و توفيقسن لاق
و شقاوت و کستا خلق و وفاحت ايتسر. بونده ادنى
ملاحظه ايدن بر کيمسه نه آنک ياننه و ارمهيه سوزن
ايشتمهيه دگل، اوز اقدن قر اسون کورمهيه بيله
چبر کانير، و تحاشى ايدر. بونگلله بر ابر کلام و اصول
کتابلرينک روايتلرينه کوره عالم اسلامده اسملري
محترم بيوک علمای نظر ديه يالان سويلمه دنده
تحاشى ايتسيور.

جاحظ ايله عنبرينک اسملرينک عالم اسلامده احترام
ايله ياد اولنديغى قنقى بر کلام و اصول کتابنده
روايت اولنيور عجباً؟ بونک نه معناسى واردر؟
کلام و اصول فنلرينک موضوعى بر کيمسه نک اسمينک
احترام و عدم احترام ايله ذکر اولنديغى روايت
اولنيور عجباً؟ اگر مقصدى کلام و اصول کتابلرنده
احترام ايله ذکر ايدلمه لري ايسه بوده يالاندر.
چونکه هيچ بر کلام و اصول کتابلرنده بونلرک اسم
لري احترام ايله ذکر ايدلمايوب بلکه مذهب باطل
لرينى حکايت و آنى رد مقامنده غنه ذکر ايدلمه ده در.
حناچه عن قريب بيان اولنور.

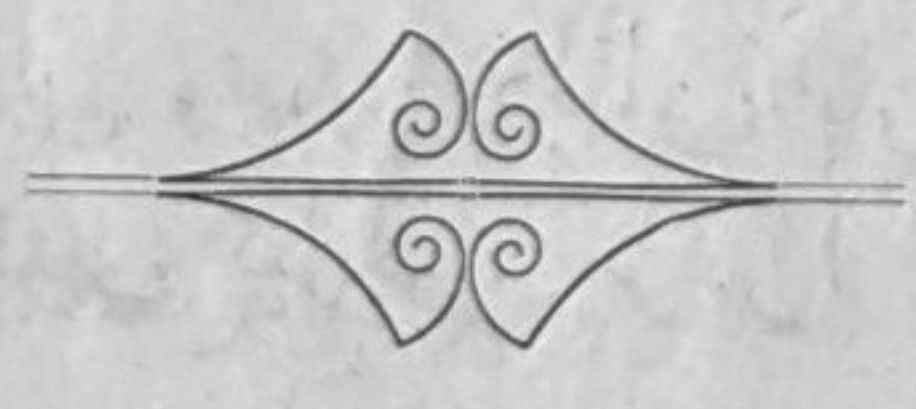
آخري وار محمد مراد

لاحقه

و ثانيا يوقاربده بيانمله ظاهر اولدى اسلامده
حریت عقليه يوقدر مجتهدلار شونک اوچون حریت کا
اهمیت بير مگانلار. اما عقلغه اهمیت بير گانلار.
تکالیف شرعيه ووظايف دينيه وقضاً وشهادة ومعاملات
نک برنچى اساسى مبناسى عقل ديگانلار. انصاف ايله
فقه کتابلارينى قاراغان کشيگا ظاهر در. اصفهانى ننگ
(الذريعة الى مكارم الشريعة) سنده وامام غزالى

رحمه الله نك تاء ليفنده و هر بر اخلاق كتابلار نده، عقل
 حقلده . فصل مقاللار واردر . و بيگييف نك مدني
 دولتلار و اوروپا علماسي و اوروپا حقوق كتابلاري
 انسامي ديگان سوزلاري، قطبلارغه سياحت قيلو .
 چيلار نك حكايه سي كبي سوزلاردر ليكن اوروپاده
 كسلماگان دعوالار ادواقاتلار هواسينه تابع حكملار
 و حكمده مطاوملار معلوم اشلار اولغاندن قطب
 سياحي كبي سو يلنمك معقول كور نهي . بيگييف، يهودنك
 حقوق علماء سني، حقوق ده بر نچي صانالغان ديدر .
 توربه حكمني تبديل و كتملاري و هوالارينه، تبعاهر
 شيگه ار تكابلاري او چون اشولاي ميكان دلل؛ و بيگييف
 نك اسلام مجتهدلارينه و كتب فقهيه مزه ناراضى لغى،
 اوزينك عادتتجه زنديققدر مستشرقلار اعترافيله
 و اوروپا علماء سننك اقراري ايله علماء اسلام فقه و قضاغنه
 خدمه قيلمشلاردر . كتبخانهلار طولوسى و ولفات
 ضخاملارينى، كوزمز ايله كوره توروب نچك قصور
 قيلميلر كتابلاري قاصر ديه لم درست اسلام علماسي
 رحههم الله و شكر سعيهم هر سوزلارينى كتاب وسنه
 واجباع و قياس مستنبط من الثلثة اوزارينه بنا قيلمغانلر .
 ندن، هوالارينه ايارمگانلار ندن، بيگييف كبي ريفو-
 ماتير بولوب يوق بار يازوب قارن طويدر مق
 غمنده گي كشيلا رگا، اسلام علماء سنك اصول اربعة كا
 مسلم و منقاد بولوب تورمقلاري خوشلارينه كتماس
 اسلام علماسي، اويله حريرت ديه، اوزلارينه تقليد
 قيلمدمق خيالينه چومغان، زور ايله كند فكر فاسد
 لارينى خلقغه قبول قيلمدمقغه اجتهاد قيلمغان بيگييف
 كبي مستبدلارگا (موتوا بغيظكم) ديه الى يوم القيام
 اوز مسلك مستقيم لارنده قاله چقدر انشاء الله تعالى .
 و بعض علماء اسلام نك منقرض اوله مز ديمه كلاري
 و بعض متجددلار نك علماء اسلام منقرض اوله ديه .
 سونمه لاري هب اش الله تعالى نك اولدغندن (لايزال
 طائفة من امتي ظاهرين على الحق) حديثنندن غفات
 و جهالتدر . تكرر ايدهم علماء اسلام عقلنى اهمال
 قيلمغانلار . و تلاكازچه ارسال هم قيلمغانلار . بلكه

عقل شريعة بوگاني و آرزاي ايله بوگانلاب و آوزقلاب
 راه مقصودنى بلگان ماهر و مقتدر منوچي فارس
 آستنداغي يخشى آط كبي، اربابى طرفندن قوائين
 فكريه ايله استعمال قيلنسه سعاده دارين غه، وصل موهبه
 الهيه ديگانلار . عقل قيود شرع ايله مقيد بولماسه،
 عقل بولماي، بلكه هوى بولدر . الراغب الاصفهاني
 رحمه الله (الذريعة الى مكارم الشريعة) نام تاء ليفنده
 (الله نور السموات) آية جنيله سي تفسيرنده (فجعل
 المصباح مثلاً للعقل والمشكوة مثلاً صدر المؤمن والرز-
 جة لقلبه والشجرة المباركة وهى الزيتون للمدين
 و جعلها لا شرقية ولا غربية تنبها على انما مصونة عن
 التفريط والا فراط كما قال ان هذا القرآن يهدى
 المتى هب اقوم والزيت للقران وبين ان القران يهد
 العقل مد الزيت للمصباح وانه يكاديكفى لوضوحه وان
 لم يعضده العقل ثم قال نور على نور اى نور القران
 ونور العقل وبين انه بخص بذلك من يشاء) ديمشدر
 بس عقل مصباح يعنى شم كبي بولغاچ، فر آن آنك زيتى
 يعنى ماي كبي بولغاچ، مايسز شم، شم بولوب نور
 وياقتى لق بيرمگان كبك، عقلده قرآن سز عقل بولماس
 هداية گه ده سبب بولماس . ودخى (اولا الكتاب لا
 صبح العقل حائر اولو لا العقل لم ينتفع بالكتاب وقد
 قيل الكتاب بمنزلة اليد والعقل بمنزلة الميزان
 ولا تعرف المقادير الا بهما) ديمشدر . يعنى كتاب اولمسه
 عقل حيران قالور ايدى عقل اولمسه كتاب ايله فائده
 كور اماس ايدى ديور . چونكه كتاب نك تعاليمنك
 علويتنى و مبدأ و معاش و معادكا موافق و سعادتتكه
 متكفل اولغانينى، عقل نك و اقعغه تطبيقى و سائرلاره
 قياسى ايله ظاهر اولوب، انتفاع حاصل اولدر .
 و كتاب قول كبي و عقل ترازؤ كبي خارجك و واقعك
 اولغان نسبة و حكملار شول ايكسى ايله اولچانوب
 اخذ و قبول، ياكه طرح و جرح قيلنده در ديهكدر .
 آخرى وار . امام عبدالحق سيمى پولاط .

واقعنی بیان ضمننده تشکر .

بوندن اونبش سنه مقدم صامار غوبر ناسنده کي بو گامه شهری عادتاً بر روس قریه سی شکل ور وشنده ایدی. بعنایة الله تعالی غیرت دیتیہ سایه سنده بر اهل عمت مسجد شریف بیبری خصوصنده بذل مقدرت ایدوب و مسجد مذبورنک بانپسی اولان حکیموف جنابلرینک مصارفلری ایله مسجد هم مدرسه هم مکتب وجوده کلوب هم شهره لیافتلی امام و مؤذن افندیلر بواندیغندن و هر قایوسی ذمه لرینه ترشکان وظیفه لری ایله موظف اولوب و اهالی ده مهنون اولدیغندن اهالی بشر وقت نمازه ممکن قدر دوام ایتهلر. امام و مؤذن افندیلر ایسه مدرسک وظیفه سنیده اجرا ایتدکلرندن، مدرسه ده، طلبه علومده بوانیور. مکتبده هکذا. جالب نظر دقت بر شیء وار ایسه، اوده، بو گولمه شهرینک بازار کونی جمعه کونی اوله در. شولای بولسه ده جمعه وقتنده اکثر اهالی، کرک تجار کرکسه اهل هنر اولسون دکانلرینی ترک ایدوب جمعه نمازینه کیدوب بعدالادا کنه آیش ویریشلرینه شروع ایده لر.

طبیعی یا! گل تیکانسیر اولماز دیرلر. آرادن بعضیلری جمعه گه واره آلایلر. اوده انکاراً دگل، نفس و شیطاننک اغواسنه آلدانوب و نامعقول دلیللر و نامعقول بهانهلر کورساتب قاله لر. آز جمله شونی ایتهلر که: جمعه یه اطرافدن کلگان ملا، حضرت و علمالارده بازارده آیش ویرش قیلهلر. بزلرده آنلر ایله اخذ و اعطا معامله سندن اولدیغندن، جمعه دن قالمیه مجبور بوله من دیرلر. احتمال بویله واقعه اون یاده بر گنه دفعه بولور. اما دلیل تونیلماز. زیرا بازارغه کلگان علماء کرام، امام و حضرتلری، بز جمعه کونی جمعه نمازنده مسجد شریفده کورهمز. بعد اداء الجمعه هر قایوسی ایله مصافحه قیله من. بهانه توتدیقلری علما و یاخود حضرت و اماملار، دگل جمعه دن قالمق، وقت و فرصت بولدیجه اهالی گه بو خصوصده وعظ نصیحتده ایتهلر. حتی علماء کرام حضراتی و بو ذوات کرام امثالی متدین ذاتلر، بازارغه جمعه کونی کله اینچه، شنبه کونی قیلهلر. زیرا اوز جمعه لرندن

قالمق احتمالی اولدیغی کبی، آیش ویریشه مشغول ایتله، بو گامه شهرنده گئی جمعه دن قالمق احتمالیده وار. آنک ایله برابر بعض اسودا گولارنک ده جمعه دن قالمقینه باعث و سبب اولمق احتمالی وار. علماء کرام بونلری هر قایوسن ملاحظه ایدهلر. شولای ایچون ده جمعه گه بار مغان ذاتلرنک سوزلرینی، نامعقول بهانه دیرک ذکر ایتمش ایدوک. بو تیوشش اشدن بشقه، اهالیده بشقه تورلی قباحت کور نمیدر. هر قایوسی بری برینه فرداش کبی معامله قیلهلر. مجالس و ضیافته دعوت ایدار ایسه لر بای و فقیرنی علی السویه عموماً دعوت ایدهلر. و مدعو لارده ایجابیت ایدهلر. و مسجد شریفده امام افندی وعظ و نصیحت ایتدیکنده، سمع و اعتباره آلوب، سوزندن بر قاریشده چقمیلر.

یوقاروده هم بر آز بیان ایدلگان ایدی. علمایه و امام و مؤذن افندیلره، حرمت و رعایتده قصور ایتمیلر. بشقه شهرلرده گئی بدعت، ضیافتلر ایلان اوغراشمیلر. مثلاً گولانیه گه چقمق کبی شیلر ایلان بولاشمیلر. تیاتر گه بارمی لر. بویله مشروع حرکاتده بواغان بو گامه اهالی اسلامیه سنه تشکر ایتمیوبده کیمگه تشکر ایتایک؟ بلایکه بونک ایله بر افتخار ایدهمز. کاشکی بشقه شهرلرنک اهالیسی ده بو کبی اولسالار نینداین گوزل اوور ایدی.

شهر مذکورده فقیر فقراده کوب کورنمی. بایلرمن طرفندن زکاة و عشر کبی و صدقه نافع، کبی شیلر ایلان مستغنی اولدیقلرندن دردیبه ظن ایدهمز. همده فقراً ایش ایشلاب کسب ایدهلر. سرقت دیسانک، اصلاً یوق و بشقه تورلی خیانتلرده، حمد اولسون بوکمه نگه قدر کورنمی. بوندین آری حق جل و علا حضرتلری، آفات سماویه و بلیات ارضیه لرندن جمله جهل مزی مصون و محفوظ بیوروب هر قایومزه توفیقنی رفیق ایلاسون. آمین!

شهر بو گامه ده منهاج الدین ابن سیف الدین .

فيليه تون

«بالا لر»

ذاکر آغای اوستالنده یاتقان بر مجله‌نی کور گاج او قو و بالا لرنی اوقتو حقنده بر مقاله‌نی اوقدی. مجله‌ده ذاکر آغای نیک خفاسن فوزغی تورغان بعض بر نرسه ار بو اورغه کیرک اول اوزینک امینه اسملی قزین چاقروب شول مقاله‌نی تکرار اوقندی. امینه زیر اکیگنه بالا بولب آنک او قو باشلاوینه ۶ نچی یل بولغان ایدی. ذاکر آغای قزینه ئمله نینداین دولقنلی صولش لر آغانصوگ قاراب تورغاچ:

— قزم امینه! نماز نیک فرضلری نیچه؟ بو سنه آلپنچی یل اوقیسن قول هنری یازو، صزو، هم غزته ورومانلار نیده یخشی طانیسن. منه مکا جواب بیر! دیب قویدی.

امینه کیناتدن او قووندن توقتاب: اتی بیک آور نرسه صور ادک، یگلرک نرسه صور. مین آنارنی بلکه اوقغانمن ده اونو تدم ایندی.

ذاکر آغای نیک قانی دخی قاینادی بر آز اونداشمیچه تورغاچ: صوگ نیگنه اوقیسز؟ ئله چنلابده ایمانده بلمیسزمی؟ دیب مجله‌ده گی «اصول جدیدده اوقغانلر ایمان نیک حقیقتن بلمیلر» دیگان سوزنی کوکلنده توته آله اینچه ایتب قویدی. شوگا توتاشدرب: آلی ایسه ایکنچی نرسه صوریم بو نیده بلماساک بو کوندن سیننی... مفر مکتبندن آلام.

امینه بردن انکاسی نیک سوزین قصقار تو او چون ایکنچی دن اوزینه یگلرک بر سوال نیک چغوین امید ایتب:

یا صور! انکای صور! دیب قویدی. ذاکر آغای اوزینک بالا وقتنده کوکلنده قالوب، طاشقه یازغان کبی معلوم اولان، بناء اسلامی صورامق بولوب: «بناء اسلام نیچه؟» دیب قویدی. امینه — اتی نیچک دیسز؟

ذاکر آغای — بناء اسلام نیچه دیم؟ امینه — انکای میندن عربچه صور اما! مین عربچه بلمیم دیه ذاکر آغای نیک کیفن دخی قردی. ذاکر آغای اورنندن فوز غالب: اسلام نیک توز کلکی نیچه نرسه بر لن بوله؟ امینه — قزاروب: انکای بزگه بیت آنی اوقته ادیلر، دیه ذاکر آغای نیک وجدانن دخی قاتیراق چانچب قویدی. شول آرائی امینه نیک انکاسی کروپ امینه گه: «ایده نیشلاب توراسن قول اشلرگنی بترده سبقغه کیتارسن» دیب امینه نی ذاکر آغای یانندن آلوب کیتدی.

کوز کونی هوالر صوق، بالاسی بارلر بالا لرنین مدرسه گه ایتو املنک یوریلر ایدی. شونلر جمله سندن کامل آغایده بر قواینه بالاسن بر قولینه بالاسی اوچ یل بوینه اوقخان کتابلرین توتب حضرتکه دیب کیتدی. یولد، کیلگانده اوزینک سلاملاشب یوری تورغان کشیسنه تصادف ایدرک صواق سلامتک صور اشوب قایدا باراسن، هم واقعه‌نی باشدن آیاق سوبله‌دی. شوندن صوک تگی کشیده حقیقتنی تاءکید او چون: مینده... مدرسه سنده بالامنی ایکی یل اوقتقاچ اوچمچی یل قش اورطاسنده بیگی واقعه لرنده، خفالان ببالامدن ایمان صور اغان ایدم. شول! باهیم دیب هوشمنی کیتاردی لابسه! شوندن صوک... حضرتکه آلوب باروب حضرت قاتنده کوز یاشم ایلان یغلام. انه... آبزیلرده بالا لرنین قش آنده اوقته لر. ئه یاز بولسه اصول قدیمچه اوقتب ایمان سبغی اوقتدره لر. بیک یخشی رحمت بار بار آلوب بار، دیب کامل آغاینی یولینه یباردی.

کامل آغای حضرتکه کرگاج: حضرت بالامنی اوچ یل مدرسه... ده اوقتم اوقغان نرسه لری منه نی نرسه کورهنه می چوپرا کده، چابانا، منه حضرت بار کتاب لرینه تافطه ده بالظه یازوب توترغانلر بویله ده بیرهم

ديگان ايدم ئۇلار تېندابىن كۆرۈنۈش قىلىپ قىزات كىتابلىرى
 آلورغە قوشدىلار. بالام ايماندن بىر نرسە دەپلىمى
 شوندىن صوك سىزنىڭ رەھبەرلىكىڭىزگە آلوب كىلىدىم، دىب
 غەربىن بىيان ايتتى. *بىيان كىتابىنىڭ مەزمۇنى*
 حضرت: - بىك يىخشى مدرسە آچق خەلقلەر بار،
 ايسكى اوقوغە راضى بولاسەڭىز مدرسە گە ايلتپ
 فلان خەلق گە بىرگەز دىدى. *بىيان كىتابىنىڭ مەزمۇنى*
 كامل آغاي شادلانپ: حضرت بىز توركىنى بىدوام
 ايمان شرط رسالە عزيزە لىر اوقوب بلە تورغان
 ايدىك. شونىڭ ايلان بىرگە ايمان، اخلاقنى بىلب، كوڭل
 سىباغى. اوقوب اوستەز گە فرض بولغان نرسەلرنىڭ
 بلە ايدىك. حاضر ايسە بىر نى بىلمىلر بالانىڭ، عمرىن
 ارەم ايتىدىم. خدای گناھىنى غەنە كىچرسون. منە بالانىڭ
 قولى قىامت كوننى ياقامدە بولماسن دىب سلامت
 وقتەدە سىز گە تابشرام.

حضرت - يارى بىك يىخشى رحمت آڭلاويڭا،
 دىب كامل آغايىنى مدرسە گە اوزاتتى. زارى.

تورلى خىبرلر

اصول قديمه ايله اوقتوغە قرار

محترم محرر افندى بىنم اوشبو مکتوبىز مەجلە
 مەجلە گە درجكزنى اوتتەمن.
 اوشبو سنە ۵۵ نچى سنتابردە بىزم بىدى وولسى
 اوسرگان باشقوردلر بىنك ۴ نچى اوسرگان (بىرماچ
 طماق) نام قىرىدە جمعيتلرى بولدى. بىدى وولسدن
 هر قىرىدىن امام خطيب مدرس، امام خطيب معلم،
 امام معلم الصبيان، آخوند (محتسب) وباشقە دىشى
 معلوماتلى ذاتلر وار ايدى. مگر جمعيت رئيسى
 عبدالله عبداللطيف اوفى اوزىنىڭ رەبىقەسى وفات بولو
 سىبىلى جمعيتكە كىلە المادى.
 شونىڭ ايچون معين رئيس اوراز فرىبەسىنىڭ

امامى فتح الاسلام افندى كىلوب، رئيس عبدالله
 عبداللطيف افندىنىڭ غەرب سىبىلى كىلە المادىغىنى بىيان
 نصوك، مذکور عبدالله افندى طرفىدىن يازلمش مکتوبىنى
 اوقوب جىنالمش خەلقە اشلىق دى. بىنەا عليه اوشبو
 جمعيتكە اوزىنىڭ رىياست ايدەچكىنى اڭلاتتى. واويل
 نمازىدىن نصوك مجلسىنى آچوب حاضر اولمش جمعيتكە
 خطابا «بىر جمعيت اوقوب و اوقتو خەلقە نى
 مصلحت قىلەسۇ؟ خەلقىز فقير هم نادان اولدقلىرى
 سىبىلى باشقە ملتىلردن ارتقە قالدىلر. بىنەا عليه آز
 وقتەدە بىلمىلرە تورغان ياڭى اوقونى مدرسەلر مەز گە
 كرتايىك. اصول جدىدە بويىنچە پروگرام توزايوك.
 بو حقە بىزنىڭ بارمىز دە بىر اتفائىدە بولورغە تىوشلى
 اختلاف ونزاع چىغار و تىوشلى توڭل» دىو سويلدى،
 شوڭا قارشو ۴ نچى اوسرگان وولستىنىڭ
 آخوندى افلاطون حضرت اطناغولنى اعتراض قىلوب
 «بىزم تاتار وباشقورط خەلقىنىڭ. پادشاهىز طرفىدىن
 احسان قىلغان حرىتىنى سۇء استعمال قىلدقلىرى
 كورنەدر. خصوصا ترقى ادعاسىدە، بولغان ياشلارنىڭ
 (بىز ملتكە خدمت ايدەمىز) دىب هر تورلى خياللارغە
 چوموب، شول اوھام و خياللار بىنە بعض بىر مەرفتسىز
 بايلرنى ايارتوب هر تورلى جمعيتلر ياصاب مذکور
 بىچارە مەرفتسىزلىرىڭىزنىڭ آفچەلرن آلوب اسراف ايتەلر
 وشول اسراف اورنغە آفچە توتوچى مەرفتسىزلىرىنى
 تورلى غازىتەلرغە يازدروب (فلان افندىنىڭ شويىلە
 وبويىلە قىلغان ھەتلىرىنە تشكر قىلدى) دىب مذکور
 بىچارەلرنى اوزلرىنە اسير ايتەلر» دىو بغايت آچق
 صورتدە بىيان ايدوب حاضر وئىنى يىخشوق تاەثير گە
 كىتوردى

شوندىن صوك بىز فقير دە جمعيتدە بولغان امام
 و مدرس و آخوند و محتسبلارنىڭ اذنى وكوب خەلقنىڭ
 التماسى بويىنچە توباندى گىچە بىر نطق سويلدىم «جماعت
 بو جمعيتمىز دە آخوند و محتسب، امام و مدرس و خطيب
 و امام معلم لوازملىرىدە اوقاز آلفان اماملر مەز بار
 ھىچ قايسى اصول جدىدە ايلە اوقوب تحصيل علوم

قیلمغانلار. بو آنه قدر شوندا یوق امام و مدرسار من اولاد وطنغه علوم دینیةنی و کرا گنچه علوم الیهنی اصول قدیمه ایله اوقتوب کوب امام و مدرسار و معلوماتلی ادمار ینشدر و ب اراده هیچ اختلافسز اوغل اتاغا هوام امام لرعه، شا کرد استاذغه قاره خلق حکومت امرارینه اطاعتلی بولوب کیلدیلر. اختلاف چغارمدیلر. بالار من ایسه ابتدائی مکتبلر ده شرایط الیمان هفتیک شریف، قرآن مع التجوید، اعتقاد و عملگه متعلق ترکی کتابلری او قوب اداب اسلامیه و اخلاق دینیةنی قیلوچان دیندار بولدیلر. بو زماندهنی اصول جدیده مکتبلر نك ابتدائی او قولری آر با، چانا، اوقه، صوقه، آیو بوری حکایتلری اولوب آنسدن آری کیتسه لر، علوم دینیه گه اهمیت بیر ماینجه تاریخ چهر افیه، هندسه، کبی صوگ درجه، ده گنه اهمیت اولان و بلسکه زراع و اشچی خلقغه هیچ کیراگی بولمغان نرسه لر نی اوقتوب شونلر صاف قلبلی صبیان بالارغه ایمان درجه سنسده اورنلاشوب اعتقادات ضروریه و عبادات دینییه و معاملات شرعیه دن کرا کی قدر معلومات آله آلماینجه اخلاقلری بوزولوب دیانتدن بی بهره قالالار.

اوشبو جمعیتده اوزاری اصول قدیمه ایله تحصیل علوم قیلغان بعض بر اولر نك اصول جدید کراک دیب دعوالری طنچ تورغان خلقنی تشویشکه سالو اولد. یغندن اول دعوا اوزی عین اختلاف اورلوغن صاچو بوله در " دیدم، حاضر ونك کوبسمی حضرتلر و عوام تحسین و آفرین صاغنبایف بار چه مز نك ده سور من شولدر. سوز گز گه و فکر گز که اشتراک قبله من دیب طاوش بیر دیلر.

جدیدچیلر دن بر امام " گر چه ابتدائی مکتبلر ده جدیدچه اوقتاسه ده محض علوم دینییه اوقتاسون؛ اوقیله تورغان کتابلر نی تفتیش قیلور ایچون بر متدین عالم کشینی ناظر ایدوب صایلیق " دیدی شول سوز گه قارشو خلق جدید اسمنده اوقنو کیر کما ی چونکه جدید اسمنک اوقو باشلانسه افراطچی یزیدیلر

گه یول آچیلار. مطلقا جدید اسمنده باشلاو کرا کمی دیو بر آغز دن رد قیلدیلر. و کوب مذا کره صوگننده اصول قدیمه ایله اوقتورغه اصول تعلیمنی اوزگار تهاسکه بالاتفاق قرار بیردک

شول آراده جدیدچیلر دن بر امام فقیر گه عتاب قیلوب " بر سزنی ایکی وولصقه واعظلك که تعیین قیلغان ایدک. خلقنی اتحاد و اتفاعة اوندار دیب حالبوکه سز خلق آراسینه اختلاف سالوب قدیم جدید دیب خلقنی ایکی گه آیرغانسز " دیسه ده خلقنک اکثری تقصیر اول هیچ وقت اختلاف چغارغانی یوق خلقنی دیانتیه تشویق یوللو وعظ ایتدی. سز اوز یگنر اصول قدیم ایله او قغان خلق آراسینه جدید کراک دیب اختلاف چغار سز دیب جواب بیر دیلر. الحمد لله تمدح ایچون ایتمایمن. کوب علما و عواملر نك ایدگو دهارینی و آنلر نك آفرین صدالری نی آلورغه موفق اولدم. سکز وولصتک واعظلقغه تعیین قیلانغان وعظاری تی کشروب یورور گه آخوند افلاطون افندی آطانغولق صایلانندی. شونک ایله مجلسکه ختام و یروب طارالدق.

بشنچی اوسرگان ایدلبای قریه سنده معلم و واعظ عین الدین بن ایوب صاغنبایف جمعیتده بولوچی ایدلبای قریه سنده مؤذن محمد جان بای گیندین، حسن الدین قداشف. سید محمد بکبوف. بکیرزا داودف یعقوب ایرما کوف.

بخارای شریف بخاراده محلی مسلمان سودا گیر لری اتفاق ایدهرک ایلینکتریک استانسه سی آچارغه قرار بیرگان لر بو شرکت حاضر گه ایکی یوز مک صوم پاره جهع قیلوب ایلینکتریک استانسه سنی تاءسیس اوچون حکومت دن رخصت آلمانار. " قوران "

وفات غوریف شهرنده رئیس القزاق اولان دملا چالاعول دیسان اوغلی نك وفات ایتدکن و مرحوم نك کورکام خلقلی اولدغن اوزینک اهلیه سی یازا.

اهاره گه تیلیغرام .

ترکستاندن چمکند اویازینک قزاقلری اسمندن
بر نچه کشی اداره گه تیلیغرام بیروب اورنبورغ
مسلمانلرندن دورتنچی دوماغه بر قزاقنی یبارر گه
یاردم ایتولرین اوتنه لر و بو یاردم آنلر اوچون
تاریخی بیوک بر خاطره بولور ایدی دیلر .

خارجی خبرلر

بالقان- اوتسکان نومرده بالقان حکومتلر نیک
موبلیزاتسیه تاراندقلری حقتده یازوب آنلر نیک
تورکیه ایلان صوغشو امللری بار ایدکن بلدرگان
ایدک .

صوگفی کونلرده شونلردن صربیه ، بلغاریه ،
یونان وقارا طاغ حکومتلرینک ترکیه ایلان صوغشو
اویلری جدیدلشکان ایدکی بلندی .

داخلی و خارجی مطبوعات عموما صوغش بوله
چغنی یازدیلر . تورکیه نیک ده بو دورت دولتکه قارشو
تمام حاضرلنب تور دق ، و آنلر طرفندن کچکنه گنه
بر حرکت کورلسه هیچ بر نرسه گه قار امانچه صوغشه
چغنی حقتده خبرلر کورلیدی .

فقط بو صوغش نیک بالقان ده و بالقان اسمندن اولونک
بیوک دولتلر شپه ایدلر آنلر صوغش بولووین
تلامیلر ، اگر فرانسیه غرمانیه و روسیه دولتلری
بو فکرده موافقت حاصل ایتسه لر صوغش بولمانچه
ده قالور دیب کوتله ایدی .

تورکیه گه قارشو توررغه تلاوچی مذکور دورت
حکومت نیک الک کوچلیسی بلغاریه اولوب باشقه لری
شوگا ایاروب کنه حرکت ایتما کچی لر . بلغاریه
حکومتی صوغش بوله قالسه ۳۰۰ نیک مسلح عسکر
قویارغه راضی بوغان .

باشقه لرده اوزلرینه مناسب عسکر قویه اچی لر
شول تقدیرده جمعی ۷۰۰ عسکر قویارغه تورالر .
استانبول- عسکری خبرلرنی غزتله لر گه یازو
منع ایدلگان .

عسکر ایکی گه بولنب برسی باغاریه صوبیه گه
قارشو عونی پاشا قومانداسنده بوله چق ایکنچی سن
یونانغه قارا طاغغه قارشو علی رضا پاشا قوماند
سند بوله چقدر .

استانبولده خلق صوغشنی شادلان بوقار شو آلدیلر .
باب عالی دن طار الغان خبر اره کورهار ناودلر ده ده صوغش
حسسی باشلانغان وطن صاقلار یولنده ۱۵ یاشدن
۷۵ یاشگا قدر اولان ارناودلر صوغش صفینه کوررگه
رضا بولغان لر .

تورکیه گه یاردم اوچون چیر کاسلردن ده آطلی
عسکرلر تشکیل ایدلوب اوز خراجست لری ایلان
صوغشقه قاتناشماقچیلر

اوشانداق عربستان دنک کوگلی عسکر فرقه لری
صوغشقه قاتناشورغه حاضر تورالر .

تورکیه گه کوگلی عسکرکنه نچه یوز مک لار جینالور
دیب یازالر .

قارا طاغ- قارا طاغ حکومتی تورکیه گه قارشو
صوغش اعلان ایتدی .

صوغش دورت دولت طرفندن اتفاق ایلان
بولور ظن ایدلسه ده بر قارا طاغ طرفندن باشلانوینه
تعجب ایتماسلکه دگل .

سیاست اهللری بونده بیوک بر پالتیقه بولور
دیب ظن ایدلر .

قارا طاغلیلر تورکیه حدودینه یافن شهرلر گه باشلاب
هجوم ایتکاملر ایدی تورک توپلری توزدرمه دی بیک
تیر کپرو چیگندیلر .

حجاز احوالی

بورانک احوالنده بو کونده تبدل و تغیر یوقدر .
شو قدر وارکه نفس طائفده اوچ آیه فریبدر یغهور
دینلچک یغهور یاغمه دی . بناء علیه هوالر قوری ،
ویرده یاشللیک یوقدر . ومع ذلك میوه لر مینولر .
اطراف و جواندره یغهورلر اکسک دگل شعبان

ابتدای دوشنبه کون رؤیتله ثابت اولوب تکمیل ایله رمضان چهارشنبه کون فرض نیت ایله کیردک. عید فطرده شبهه سن جهه کون اوله چقدر. حرارت هوا کوله گه ده سانتیگراد حسابله ۳۰ - ۳۱ بیننده دائر در. کیچه لری طبیعی ایکی اوچ درجه فرق ایدیور. کونشده قرقره چیقیور. رمضان ابتداسنده آذان فجر ایله آذان مغرب بینی اون دورت ساعت یکر می ایکی دقیقه، و رمضان یاریسنده اون دورت ساعت و دورت دقیقه، آخرنده اون اوچ ساعت فرق بش دقیقه در.

بوراسنده احتیاطا آذان فجر دن ۱۰ دقیقه مقدم امساک ایدیورار. بواش مغایر نص صریح اولدیغندن بز آکا رعایت ایتمیورز.

مکه نك صیچاغنی غایت دهشتلی دییورلر. ومع ذلك خیلی کیمسه رمضان اورجن مکه ده طوتمق ایچون* و (عمرة فی رمضان تعدل حجة معی) حدیث شریفنه بناء عمره قبله ایچون بورادن مکه یه ایندیلر. دنیا نك فنا، و آخر نك بقاسنی، و (قل نار جهنم اشد حرا) کریمه سنی ملاحظه ایده نلره (۴۵) درجه حرارتلر بر شی دگلدن. ومع ذلك موسی مسلکنده اولان بزم بعض تاتار طائفه سینک مکه ده اورج طوتمق نندن شکایت ایدوب یاز بیورلر. (ولقد ذرنا لجهنم کثیرا من الانس والجن) الآیة کبی نیچه آیتلر، و (خلقت هؤلاء للجنة ولا ابالی و خلقت هؤلاء للنار ولا ابالی) کبی نیچه احادیث نبویه ملاحظه اولنورسه بوکا هیچ استغراب اولنمز. فقط اسفی اولنور. مکه یه هر طرفدن وخصوصا جاوه دن همیشه حجاج کلوب طور دیغن یازلر، وکلن حجاجده مدینه یه کیدوب طور بیور. یوللر آچیق. امنیت. اولگی غائله دیدیکم کبی شو وقتنوق زائل اولدی. غسغان بدویلری شریفه، و حکومت کلوب ییقلدیلر. وجر احتلدیکاری بر عسکرک بدوی اصولنجه (۷۰۰) ریال دیتنی ویردیلر. فقط آنلر کده کوله و جاریه لری کندیلرینه اعاده اولندی. شریف حضرت لری حزیران ابتدای نده بورایه تشریف بیور دیلر.

مخدومی فیصل بك همیشه عسیرده. شعبان آخرنده بر فچ طوب و متر الیوز ایله ایکی طابوردن زیاده عسکر کنه کندی. فباحتی هب (ابها) متصرفی قوماندانی سلیمان پاشایه و آنک تهر و عناد ولا ابالیکنه حمل ایدیورلر.

دولت علیه نك روسیه ایله اولان حرب سابقنده محمد علی پاشانک «بن نیچون عثمان پاشایه یاردم ایده می» دیدیکی کبی شمعی سلیمان پاشاده «بن نیچون مکه شریفی اوغلی فیصل بکله بیرلشه می» دبر ایش. بونی اورادن عودت ایدن بعض ضابطلر سویلیورلر. الله حاله می اصلاح ایلسون.

مقاله سابقه مده بورایه والی اوله رق مصطفی ذهنی پاشا حضرتلرینک قدومنی یازمشدم. مشار الیه بوراده قومشومزدن. اولرینمز یکدیگری قوشوسنده اولوب بینلرنده نهایت اون یارده لق بر زقاق واردن. ترک قومشولوق ملا بسه سیله، و کرک کندینک خواهس اظهار ایتمه سینه بناء آرد صیره کیریورز. قونشیورز. مشار الیه فی الاصل بغداد کردلرندن، کشی زاده لردن، و بابان زاده دیمکله معروف و مشهور عائله دننر. طنین جریده سنده دائما باش مقاله یازان اسماعیل حقى بابان زاده بونک مخدوم عالیسیدر. بونندن بر ایکی سنه اولیسی بر فچ مدتلر معارف ناظریده اولوب طور مش ایدی. حالا اعضای مبعوثانندن ایدی. نعیم بك نام دیگر بر مخدوم عالیسیده بیوک بر مأموریتده ایش والی پاشا حضرتلری کندوسی عالم ذاتدر. کثیرا لاطلاعدر. شافعی المذهب و متصلب، بلکه متعصب دینلسه بیله خطا اولمز. بونکله برابر ابن تیمیه یه و آنک تصانیفنه و علی الخصوص (منهاج السنة) سینده شغف تامی واردن. خیلیجه تصانیفلریده وار ایش حالا (۳۶۰) صحیفه لك بر تألیفینک باصلوب تمام اولدیغنی طنینک آخرغی عددلرندن برنده اعلان ایتمش ایدی.

تألیف مذکور علم کلامده شیخ حسین الجسری حضرتلرینک الحصون حمیده نام اثر حلیلینک ترجمه سی

اورنبورغ خبرلری

کون و هوالر - سنتابر یکرمی بشندن بیرلری
هر کون دیورلک یغمورلر یاوب تور دقندن هوالر
صالقنایب تور ا.

حبس - وقت محرر لرندن فاتح کریموف «کهنی
صایلا رغه؟» نام مقاله سی اوچون غوبر ناتور امریله
ای یارمغه حبس گه آلتغان ایسی شونک بر قدر
تورغاننک سوکنده غوبر ناتور جنابلری نک امریله
(یاگی بر امر بو اغانغه قدر) موقت یبار اگان.

عزیمت - آخوند زاهدالله حضرت کشایف جنابلری
مرحوم شاکر رمییف که بدلا، حج نیتیله بوکون حج
سفرینه چغه چقدر.

سفر - یاش بایلر مزدن عبدالکریم افندی حسینف
اوزلرینک سودا اشتری ایلان گر مانیاغه «برلین»
گه کیتدی.

ایگن بازاری - کیچه ایگن بازارینه آلتی مک
یوک ایگن کرگان. شونک اوچ مک یوگی روسکی
بغدا بولغان.

ایکن حقلری تدریجی بولسه ده آرزایه بارا.

اداره دن - «الله عدالتی ...» و تأسف نام
مقاله لر بو نومردن اورون آزغی اوچون قالدیلر.

محرری فیض خان داودف.

ناشری محمدولی بن عبدالغنی حسینف.

Издатель Мухамедвалий Хусайновъ.

Редакторъ Фаизханъ Даутовъ.

Типографія журнала „Динъ ва Магшиетъ“
въ Оренбургъ.

اولهرق (صوات الکلام فی عقاید الاسلام) نامنده در.
بورایه کلورسه بر نسخه اکر ام ایده چکنی وعد
ایته شدی. بعض مطبوع اثرلرینک نسخه لر ی قاله مش.
ماور دینک (احکام سلطانیه) سون بیگ صحیفه دن
زیاده اولهرق ترجمه ایدوب عصر حمیدیده بو طویلوب
آرانیلدغه نهایت تور دقندن کندی آتسه یاغه شد.

بو قسه حکمی شبهه سز اعدام ایدی دیبور.

بورایه دورت بش بیگ طلبه استیعاب ایده چک
بر مدرسه عمومیه بنا ایتدیر چکنی، و بونی اوقاف
نظارتینه ده بیلدیر دیکنی، و بونکچون مقتدر مدرس لر
مصر و شامدن جلب ایده چکنی هر وقت سویلیور.
بویله فکرلر بورایه کلورده بورانک حالنی مشاهده
ایدن هر بر وجدان صاحبی و الینک قفالرنده بولنمیور
دگل. فقط اولا بوراده وایلر اجرا آتلرنده مستقل
دگلر. و ثانیاً عمرلری پک فیصه اولیور. مشروطیتدن
صگره بوراسنده بو ذات آلتنجی و الیدر. حتی بو
والینیده شمدی استعفا ایتمش دیه سویلیورلر. کندنندن
ویاخود موثوق به اولان منبعدن بر شی آگلامدم.
اگر صحیحسه اسق اولنور.

بورایه لابق عثمان پاشادن صگره ایکی والی
کلدی. بری حالا داخلیه مستشاری اولمش کامل بک،
و دیگر ایشته بو ذاتدر. چونکه بونلر هر ایکسی
عالم، و عربی بلبل کبی بیلورلر. و دیانت صاحب
لریدرلر. حالا رمضانده ایرتن حکومته کیدنچه،
و حکومتدن عودندن صگره اخشامه قدر، بتون کون
تلاوة قرآن ایله مشغولدر. انصاف رساله سندن بر
نسخه تصحیح ایدرک ویردم. باشدن آیاغه قدر
باقوب چیه مش بعض برینه کنارینه حاشیه لرده باغلامش
کوستردی. و مطالعه ایچون تاریخک جلد اولنی
ویردم. حالا مطالعه سیله مشغولدر.

باقی جهله به عرض احترام ایتمکله ختم کلام ایدم.

محرر داعیلری محمد مراد رمزی مکی.

